

PIÆ MEMORIÆ

PROF. DR HAB. ZENON LESZCZYŃSKI (1931-2022)

9 kwietnia 2022 r. zmarł w Warszawie w wieku 90 lat
prof. dr hab. Zenon Leszczyński, wybitny językoznawca i dialektolog
– badacz polszczyzny dawnej i współczesnej,
geograficznego zróżnicowania języka polskiego, tabu językowego.
Autor 130 prac naukowych, w tym 3 książek, z różnych obszarów badań
nad językiem polskim na szerokim tle słowiańskim.

Współtwórca *Małego atlasu gwar polskich*, najważniejszego dzieła
z zakresu badań nad geografią lingwistyczną w 2. połowie XX wieku.

W naszej pamięci pozostanie jako rzetelny i niestrudzony badacz
polszczyzny, Mistrz i Nauczyciel, człowiek wielkiego serca
i ogromnego poczucia humoru.

BENE MERENTI PAX!

Zenon Leszczyński urodził się 21 grudnia 1931 r. w Drohiczynie. Po maturze rozpoczął studia polonistyczne w KUL. W maju 1954 r. otrzymał magisterium na podstawie pracy *Fleksja pierwszego pisarza Biblii królowej Zofii*, przygotowanej pod kierunkiem prof. Tadeusza Brajerskiego. Jeszcze jako student rozpoczął pracę dydaktyczną – w semestrze letnim roku akademickiego 1953/54 prowadził zajęcia dydaktyczne w KUL (Katedra Języka Polskiego) jako stypendysta. Po studiach pracował w Pracowni Atlasu i Słownika Gwar Polskich Zakładu Językoznawstwa PAN w Krakowie. Doktoryzował się w 1965 r. na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie na podstawie rozprawy *Kierunki zmian w grupach spółgłoskowych: Gwarowe grupy z j na tle polszczyzny ogólnej*, przygotowanej pod kierunkiem prof. Witolda Taszyckiego. Stopień doktora habilitowanego otrzymał w 1977 r. także w Uniwersytecie Jagiellońskim na podstawie rozprawy *Kierunki zmian w grupach spółgłoskowych Sr oraz rS w świetle geografii językowej*. W Krakowie mieszkał i pracował do 1967 r., kiedy to otrzymał stanowisko adiunkta w Katedrze Języka Polskiego KUL. Kierownikiem Katedry został w 1983 r. Stanowisko docenta objął w 1979 r., profesorem nadzwyczajnym został w 1990 r., a zwyczajnym w 1993 r. Prowadził zajęcia z języka staro-cerkiewno-słowiańskiego, językoznawstwa ogólnego, kultury języka polskiego, gramatyki porównawczej języków słowiańskich. W latach 1980-1981 pełnił funkcję prodziekana WNH KUL, był członkiem Komisji Dyscyplinarnej ds. Studentów i Doktorantów. Od 1998 do 2007 r. pracował w Uniwersytecie w Białymstoku. Na KUL-u jeszcze przez kolejne dwa lata akademickie, już na drugim etacie, też prowadził zajęcia dydaktyczne.

W pracy naukowej podejmował kwestie dialektologii i jej zagadnień metodologicznych, historii polszczyzny, kontaktów językowych, socjolingwistyki, onomastyki, gramatyki opisowej i kultury języka, języka religijnego. Jak napisano, był autorem 130 prac naukowych, w tym 3 książek, z różnych obszarów badań nad językiem polskim na szerokim tle słowiańskim, a także współtwórcą *Małego atlasu gwar polskich*. Zasłużył się jako wychowawca wielu pokoleń studentów w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oraz w Uniwersytecie w Białymstoku. Był promotorem licznych prac magisterskich i doktorskich. Był członkiem Komitetu Językoznawstwa PAN (komisje: Dialektologiczna i Poprawności Językowej), Rady Języka Polskiego (od chwili jej powołania), Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego, Polskiego Towarzystwa Językoznawczego oraz Towarzystwa Naukowego KUL.

Małgorzata Nowak